Årsplan for
Grindstuveien Familiebarnehage

2026/2027

Barnehagens visjon:
«Trygghet og trivsel gjennom lek og læring»

VELKOMMEN TIL GRINDSTUVEIEN FAMILIE BARNEHAGE

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. (Barnehageloven). Barnehagens samfunnsmandat er i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Vi ser frem til et nytt og spennende år med søkelys på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv. Vårt hovedmål er at alle skal føle seg trygge, ivaretatt og sett.

Grindstuveien Familiebarnehage er en offentlig godkjent, privateid småbarns barnehage, primært for barn i alder 1-3 år.

Familiebarnehagens årsplan er utarbeidet i tråd med Barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen vår viser hva vi er opptatt av i familiebarnehagen og hvordan vi jobber med de minste barna for å virkeliggjøre målene våre. Barnehagen har både her- og nå og et fremtidsperspektiv. Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Det medfører en stadig utvikling av personalets kompetanse. Alle sider ved familiebarnehagens virksomhet som gir barna mulighet for læring, erfaring og opplevelser defineres som barnehagens innhold.

VERDIER

«Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.» (Utdrag fra Barnehageloven)

Vi har tre verdier som skal synliggjøres i det daglige arbeidet. Vi i familiebarnehagen vil gjennom dialog med andre vise:

Åpenhet

Vi er tydelige voksne som gir av oss selv, ved å være imøtekommende, nysgjerrige og aksepterende. Vi snakker om ulike temaer med barna og er åpne om det vi opplever, sanser og gjør i barnehagen.

Respekt

Vi tar alle på alvor, lytter, tolererer og godtar ulikheter. Vi anerkjenner at alle er forskjellige og fremhever ulikhetene som noe positivt,

Vennskap

Er et av de viktigste elementene for barn trivsel og utvikling. Gjennom vennskap lærer barn om seg selv, opplever trygghet og utvikler selvtillit og godt selvbilde.

Samarbeid mellom barnehage og hjem

Barnehagen og hjemmet har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Målet er å etablere et godt forhold basert på gjensidighet tillit og åpenhet. Vi har flere arenaer der vi møtes og kan sikre god kommunikasjon:

- Oppstartsamtaler
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- Samarbeidsutvalg
- Den daglige samtalen

Månedsplan

Månedsplan gir en praktisk informasjon om hvilke aktiviteter det vil være kommende måned. I slutten av hver måned skrives det et månedsbrev med oppsummering av hva vi har gjort i barnehagen den aktuelle måneden. Vi bruker rammeplanen og dets mål som utgangspunkt. Et annet utgangspunkt vi tar i er barnets alder, interesser og behov.

Daglig kontakt

Barn og foreldre møtes personlig av personalet hver dag. I disse situasjonene utveksles beskjeder, kommentarer, og annen viktig informasjon. Når barnet blir hentet er målet å fortelle litt om hvordan barnet har hatt det i løpet av dagen.

Foreldremøter

Det blir avholdt ett møte i året som oftest på høsten.

Foreldresamtaler

Det tilbys foreldresamtaler en-to ganger i året. Dette er en toveis samtale der barnehage og hjem utveksler informasjon om barnet.

BARNS MEDVIRKNING/INNFLYTELSE PÅ EGEN HVERDAG

«Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.» (Utdrag fra Barnehageloven)

Synet på barn og barneoppdragelse har gjennomgått store endringer de senere årene. Tidligere så man nærmest på barn som objekter som skulle påvirkes og formes. I dag ønsker vi å møte barn som subjekter og aktive samspillspartnere fra fødselen av. Det betyr at de har krav på å bli hørt og ha innflytelse på saker som vedrører dem, samt rett til å ha egne tanker og følelser. Rammeplanen for barnehagen slår fast at «her gjelder det ingen aldersgrense». Trygghet og god selvfølelse skapes i relasjoner preget av kvalitet og likeverdighet.

Ansvaret for det som skjer i barnehagen ligger hos de voksne. Barna har behov for voksne veiledere som er omsorgsfulle ovenfor barna. Det er vårt ansvar at valgene barna tar er gode og i samsvar med mål og verdier.

Danning
«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet i å vareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Utdrag fra Barnehageloven).

I barnehagen er gjensidige samhandlingsprosesser med barn og voksne i lek og læring og hensynet til hverandre, forutsetninger for barnets danning. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati.

Danning i barnehagen skal forankres i verdiene i formålet. Gjennom gode danningsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnene til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. Danning er mer enn utvikling, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

<u>Rammeplanen for barnehagen beskriver syv fagområder som inngår som en del av barnehagens læringsmiljø:</u>

- Kommunikasjon, språk og tekst

- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. I familiebarnehagens hverdagsliv vil fagområdene være til stede samtidig og gli over i hverandre. Fagområdene finnes i kommunikasjonen mellom menneskene, velkomstene, utelivet, i musikken, bildene, bevegelsene, uttrykkene, ordene, lydene og luktene.

Vi må tilpasse arbeidet med de ulike fagområdene til barnas alder, interesser, modenhet og barnegruppens sammensetning. Hverdagen og de daglige gjøremålene i familiebarnehagen skal by på varierte opplevelser slik at barna kan få like muligheter til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå og alder.

Progresjon i de ulike fagområdene
Vi legger vekt på progresjon (utvikling og fremskritt) når vi planlegger og gjennomfører innholdet i barnehagen, med temaer og aktiviteter. Dette skjer primært i samarbeid mellom barna og personalet. Samarbeid med foreldrene vil også påvirke innholdet og opplegget for det enkelte barnet og barnegruppene generelt. Barnehagen legger ut månedsplan med tanke på rammeverket og er åpen for innspill fra foreldre. Hele dagen legger personalet til rette for å tilpasse opplegg innhold til barnas utviklingsnivå.

Progresjonsplan
Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.
Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, på de ulike alders- og utviklingsnivåer.

Fagområdene vil sjelden opptre isolert. For å sikre at alle fagområder implementeres i det pedagogiske arbeidet vil flere områder ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter på avdelingene.

Barnehagens progresjonsplan:

8. Rammeplanens fagområder.

Kommunikasjon, språk og tekst:

1-2 år	**3-4 år**	**Førskolegruppa**
Styrke barna i deres utvikling av kroppslig og verbalt språk for å uttrykke følelser og ønsker. Barna blir kjent med enkle bøker, sanger, rim og regler.	Styrke barna i deres språkutvikling for å kunne uttrykke følelser, ønsker og erfaringer. Barna blir kjent med bøker, sanger, bilder, media, rim og regler.	Barna bruker og videreutvikler språket aktivt i samspill med andre barn og voksne. Barna bruker språket for å uttrykke og forstå følelser, ønsker og erfaringer. Barna blir kjent med symboler som tall og bokstaver.
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: kropp, bevegelse, mat og helse:

1-2 år	**3-4 år**	**Førskolegruppa**

Barna opplever mestring i forhold til grovmotoriske aktiviteter. Barna skal få kunnskap om de mest kjente kroppsdelene. Barna får utfordringer gjennom å bevege seg i ujevnt terreng. Barna får erfaringer med gode matvaner.	Barna opplever mestring i forhold til både grov- og finmotoriske aktiviteter. Barna får forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige. Barna får utfordringer gjennom å bevege seg i ujevnt terreng. Barna får kunnskap om gode matvaner, variert kosthold og god hygiene.	Barna videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grov- og finmotorikk. Barna får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode matvaner og variert kosthold.
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet:

1-2 år	**3-4 år**	**Førskolegruppa**
Barna møter musikk, sang og bevegelse. Barna får oppleve og utforske farger og former. Barna opplever at årets tradisjoner blir markert. Barna møter litteratur tilpasset alder. Personalet er bevisste på å lese for barna hver dag.	Barna får mulighet til å bli kjent med kunst og kultur og til selv å uttrykke seg estetisk. Barna får kjennskap til ulike uttrykksformer som bl a musikk, dans, drama og forming. Barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Barna møter litteratur tilpasset alder.	Barna får utforske og prøve ut ulike formingsteknikker. Barna skal daglig ha tilgang på bøker, bilder og utkledningsutstyr. Barna møter litteratur tilpasset alder. Personalet er bevisste på å lese for barna hver dag.

	Personalet er bevisste på å lese for barna hver dag.	
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: Natur, miljø og teknologi.

1-2 år	**3-4 år**	**Førskolegruppa**
Barna kjenner forskjeller på de ulike værtypene og årstidene. Barna får kjennskap til ulike dyr og dyrelyder. Barna møter ulike typer konstruksjonslek-materialer.	Barna følger med på endringer i naturen i løpet av året. Barna får kunnskap om dyr og insekter. Barna får kunnskap om miljøvern. Barna får utvikle muligheter ved konstruksjonslek.	Barna er oppmerksomme og undrende i forhold til samspillet i naturen. Barna får videreutvikle og utvide kunnskap om dyr og insekter. Barna får utvikle avansert konstruksjonslek. Barna får oppleve og prøve ut eksperimentering og fysikkforsøk.
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: etikk, religion og filosofi.

1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
Barna får erfare feiringen av ulike høytider. Barna øver seg på å være en del av en gruppe og å utvikle sine empatiske evner.	Barna får kjennskap til tradisjonelle norske høytider og høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen. Barna får respekt for ulikheter og erfaring med at det er fint at vi er forskjellige. Barna erfarer normer og verdier som er gjeldende i samfunnet.	Barna får kunnskap om tradisjonelle norske høytider og høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen. Barna oppmuntres til å være nysgjerrige og undrende og til å være tolerante overfor andres tanker, meninger og holdninger.
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: Nærmiljø og samfunn.

1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
Barna blir kjent i nærmiljøet. Barna opplever at jenter og gutter behandles likt.	Barna blir trygge i eget nærmiljø og i naturen rundt oss. Barna blir kjent med at samene er Norges urbefolkning. Barna opplever at jenter og gutter behandles likt.	Barna blir kjent på skolens uteområde og i nærmiljøet. Barna blir kjent med at samene er Norges urbefolkning. Barna opplever at jenter og gutter behandles likt.

Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Fagområde: Antall, rom og form.

1-2 år	**3-4 år**	**Førskolegruppa**
Barna opplever glede ved å utforske likheter og ulikheter, sammenlikne former.	Støtte barnas matematiske utvikling og nysgjerrighet med utgangspunkt i barnet. Barna utforsker likheter og ulikheter, sammenlikner tall og former. Personalet bruker dagligdagse matematiske begreper – og ser på mulighetene for matematikk i hverdagen.	Barna lærer seg forskjellige former og bli oppmerksom på former vi møter i hverdagen. Bruke ulikt tellemateriell, klosser, mål og vekt. Telle bokstaver (i navnet sitt). Personalet bruker dagligdagse matematiske begreper – og ser på mulighetene for matematikk i hverdagen.
Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.	Vurdering: Se vurdering i den enkelte avdelings periodeplan.

Hvordan jobber vi med de ulike fagområdene

Natur, miljø og teknikk
De yngste: glede ved å være ute, oppleve ulike årstider, gå-trening i terreng etter hvert: Respekt for alt levende, plukke blomster og bær, klatre på steiner og stubber.

Etikk, religion og filosofi
De yngste: positiv samhandling, høytider; forskjell på hverdag og fest, viser undring med hele seg, den voksne setter ord på opplevelser etter hvert: vente på tur, delta i forberedelser til høytider, samtaler om opplevelser, undrer oss sammen, synge og danse om ulike opplevelser.

Kommunikasjon, språk og tekst
De yngste: begrepstrening, eks peke på nesen, utvide begrepsforståelse, bevegelse til sanger, rim og regler, interesse for bøker.
Etter hvert: kan bruke begrepene, eks si/peke på munn, utvidelse av ordforråd, aktiv bevegelse til sanger, rim og regler, følge med på enkle bøker. Norske eventyr og tradisjoner, beskrivelser av hva barnet gjør, gjentakelser og sette ord på både handling og følelser.

Kunst, kultur og kreativitet
De yngste: opplevelse og glede ved ulike formingsmateriell, tilfeldig «rabling», oppleve dans, musikk og barnekultur, sanseopplevelser. Etter hvert: forstå bruken av formingsmateriell, fortelle hva «rablingen» forestiller, forklaring av symboler, sanseopplevelser og begynnende forståelse av sammenhenger.

Antall, rom og form
De yngste: vite hvor i rommet gjenstander skal være, putte en kloss inni en annen, konkret problemløsning, eks finne skoen, observere gjenstander, fargelegge og lære om disse.

Etter hvert: sortering, kunne bygge tårn med klosser, mer avansert problemløsning, eksempelvis; «hvor kan jeg finne bøtten», telle og sammenligne feks biler, baller, mat, etc.

Nærmiljø og samfunn
De yngste: på tur med muligheter for bevegelse, erfaring med trafikk, meg selv og familien min.
Etter hvert: grovmotoriske aktiviteter i ulendt terreng, erfaring med trafikk, holde fast i vogn eller assistent, «meg selv» i nærmiljøet.

Våre satsningsområder
I Grindstuveien Familiebarnehage legger vi ekstra stor vekt på å jobbe med «sosial kompetanse», «språklig kompetanse» og «omsorg, lek og læring».

Sosial kompetanse
I 1-3 års alderen er utviklingen av barnets forhold til seg selv, hverandre og den voksne noe av det vesentligste vi har søkelys på. Barn som behersker grunnleggende sosiale ferdigheter, opplever å kunne omgås andre på en positiv måte. Familiebarnehagen har med sin hjemlige atmosfære og stabile voksne, et spesielt godt utgangspunkt for å kunne støtte opp under utvikling av barnets sosiale kompetanse. Barn lærer mest i de første tre årene og barnehagedagen skal legges opp til at samspill og lek skal utfolde seg hos de små.

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. I barnehagen trener vi på sosiale ferdigheter som:

- evne til innlevelse, vise medfølelse
- å hjelpe, oppmuntre og gjøre noe for andre
- å dele, være høflig, vente på tur osv.
- å be om hjelp, ta initiativ, fremme egne interesser osv.
- selvkontroll
- å kunne leke sammen med andre barn
- å uttrykke humor og glede

Det daglige samspillet i gruppen, skal være slik at barna tilegner seg sosiale ferdigheter. Vi skal gi barna positive opplevelser, slik at de opplever fellesskapet med andre som verdifullt. Dette skal blant annet skje gjennom at vi:

- gir trøst og viser forståelse, samt oppfordrer barna til å trøste når noen er lei seg
- oppfordrer barna til å hjelpe hverandre
- gir ros, støtte og oppmuntring når barnet strever med noe

- jobber aktivt med å lære barna sosiale spilleregler, eks: Under måltidet må barna lære å vente på servering, lære å dele på frukten og huske å takke for maten
- fyller hverdagen med glede og humor
- lærer barna at det ikke er lov til å slå eller bite
- er gode rollemodeller

Språklig kompetanse
Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Samhandling mellom kroppsspråk og lek med lyder er en vesentlig del av små barns måte å nærme seg andre mennesker på. Språket er personlig og identitetsdannende og nært knyttet til følelser. De voksnes oppgave blir å sørge for at barna får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Barn som går i Grindstuveien Familiebarnehage er i alderen 1-3 år, og det er i den alderen barn lærer mest, og hjernen er mest plastisk. Det vil si at barn tar til seg mye, og hjernen er nesten som en svamp som tar til seg så å si alt vi sier. Derfor legges barnehagedagen til mye musikk, dans, rytme, rim og boklesing. Dette stimulerer barns hjerne.

Dette skal blant annet skje gjennom at vi voksne i familiebarnehagen:
- gir positiv respons på barnas språkbruk
- lytter til barnet, bekrefter og gjentar
- bruker språket aktivt
- deltar i barnas lek og aktiviteter
- er opptatt av det samme som barnet
- synger, danser og leker med ord og regler
- leser bøker med bilder
- jobber aktivt med språket i samlingsstundene

Omsorg, lek og læring
Lek et av de viktigste grunnlagene for barns utvikling og læring er barns samspill med andre mennesker. I Grindstuveien Familiebarnehage legger vi stor vekt på dette og ønsker at alle barn gir en unik mulighet til å utvikle sin egen fantasi ved å lære av andre og evnen til å sette seg inn i andres situasjoner er grunnlaget for empati og sosial kompetanse.

Vi miner at hvert enkelt barn har en unik kompetanse og et unikt perspektiv, som vi som voksne må prøve å oppdage. I lek utforsker barnet sin verden, både alene og sammen med andre, og vår oppgave er å gi barna frihet til å selv oppdage verden rundt seg. Barna skal få mulighet å leke alene og sammen med andre, og alle barn skal bli inkludert i den sosiale leken.

Leken har en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Å få være sammen med andre i et lekende fellesskap er en del av «den gode barndom». Leken skal være lystbetont og gi glede og den blir til ved at barnet tar i bruk sine erfaringer og ferdigheter.

Leken har mange uttrykksformer og bidrar til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

De voksne har en sentral rolle i leken for de minste barna. Vi skal være sammen med barna og hjelpe dem til å utvikle gode lekeferdigheter. Gjennom at de voksne deltar aktivt i barnets lek, gis barnet et godt grunnlag for å være medvirkende til egen læring. De voksne skal:

- tilrettelegge for lek og sosialt samspill
- se barnet i leken
- være tilgjengelig
- inspirere til samhandling
- delta sammen med barnet
- være inkluderende og vise omsorg
- gi uttrykk for positive følelser og begeistring ovenfor barnet
- gi barnet anerkjennelse og bekreftelse
- ta vare på barnets nysgjerrighet og undre seg sammen med barnet
- gi barnet utfordringer og et variert aktivitetstilbud ute/inne
- Lære barna å vente på tur og forstå regler.

For å legge til rette for omsorgsfulle relasjoner skal jeg som voksen:

- Ha respekt for barnas valg av relasjoner til voksne.
- Snakke med barnet om, og anerkjenne, barnas følelser.
- Oppmuntre og rose barn som uttrykker omsorgsfulle relasjoner overfor andre barn eller voksne.
- Observerer hva barna trenger og gi barna det.
- Si «hei» og «ha det» for å vise at barnet har betydning ved at det kommer og går.
- Være nær barn (så nær at jeg hører hva som sies) for å veilede og støtte i samspill.
- Skape forutsigbarhet for barna ved å fortelle hvorfor jeg gjør som jeg gjør, eller sier det jeg sier.

Hverdagsaktivitetene i barnehagen

Familiebarnehagen skal bidra til å gi barna et godt grunnlag for livslang læring. Det gjør vi ved å støtte barnas nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst. Livslang læring viser til at læringen skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring er nært sammenvevd med lek, oppdragelse og omsorg. Jo yngre barna er, dess mer av læringen foregår gjennom daglige gjøremål/hverdagsaktiviteter. Barna skal utvikle evne til å kommunisere og samtidig lære seg å mestre en del sosiale ferdigheter. For at de skal utvikle et positivt selvbilde og tilegne seg positive ferdigheter, er det viktig at vi voksne i barnehagen møter dem med omsorg og en anerkjennende holdning.

Hverdagsaktiviteter som måltid, hvile og ro, av- og påkledning osv. er betydningsfulle deler av familiebarnehagens indre liv. Assistenten skal møte barnet på en omsorgsfull måte gjennom å la barnet være en aktiv medspiller og bidragsyter i samspillet dem imellom.

Omsorg i barnehagen handler både om relasjoner mellom de voksne og barna og barnas omsorg for hverandre.

Barnas psykososiale og fysiske barnehagemiljø

Krav til barnas psykososiale barnehagemiljø reguleres i barnehageloven kapittel VIII (lovdata.no).
Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Det utløses da en skjerpet aktivitetsplikt. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foresatte formidler at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det komme frem;

- hvilke problemer tiltakene skal løse
- hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- når tiltakene skal gjennomføres
- hvem som skal gjennomføre tiltakene
- når tiltakene skal evalueres.

Dersom barn eller foresatte mener at lovens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Kommunen skal vurdere å følge opp forholdet ved tilsyn.

Krav til barnehagens fysiske miljø reguleres i Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger (lovdata.no).

Barnehagen skal drives på en helsemessig tilfredsstillende måte. Barnehagens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer i miljøet som kan påvirke barns og elevers helse, trivsel, lek og læring. Dersom forhold knyttet til enkeltfaktorer i miljøet avviker fra faglige normer må barnehagen kunne dokumentere at det fysiske miljøet likevel er tilfredsstillende.

Barnehagens lokaler og uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn og elever. Behovene til barn og elever med funksjonsnedsettelse skal

ivaretas. Lokaler og uteområder skal kunne dekke behov for aktivitet og hvile, og forebygge sykdom, skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Barnehagen skal gi foresatte relevant informasjon om forhold ved barnehagen som kan ha negativ innvirkning på helsen, herunder om tiltak som iverksettes eller vurderes iverksatt. Dersom barnehagen blir kjent med at noe ved miljøet kan skade helsen til barna, foresatte snarest mulig varsles om det.
Barnehagen skal gi tilsynsmyndigheten opplysninger om forhold ved eiendommen eller virksomheten som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen.

Dersom barn eller foresatte mener at forskriftens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan eleven eller foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Kommunen skal vurdere å følge opp forholdet ved tilsyn.

Dokumentasjon og vurdering av barnehagearbeidet gjennom året

Målet med **dokumentasjon** er å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid for ansatte, foreldre og eksterne partnere som ønsker å vite mer om familiebarnehagens innhold og aktiviteter.

Vi **vurderer/evaluerer** det overstående arbeid, for å kunne være i stand til å forbedre og eventuelt endre nåværende praksis. Vi ønsker å være en" lærende organisasjon".

Familiebarnehagen vil dokumentere og vurdere arbeidet gjennom året slik:

- Barnehage skriver månedsplaner.
- Hver assistent forteller hver dag om dagens aktiviteter.
- Det vil bli hengt opp bilder fra turer/aktiviteter og hverdagssituasjoner.

Personalet deltar på interne kurs og får opplæring og veiledning gjennom hele året. I tillegg tilbyr kommunen relevante kurs og seminarer som hjelper oss med arbeidet i barnehagen. Målet med dokumentasjon er å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid. Vi vurderer/evaluerer arbeidet, for å kunne være i stand til å forbedre og eventuelt endre nåværende praksis.

TRADISJONER OG MERKEDAGER

HVA SKJER	NÅR?
Samtale med nye foreldre	August (barnehagestart)
Foreldremøte	Oktober
Foreldresamtaler	November
Julekalender Juleverksted Nissefest/foreldrekaffe	Desember
Ev. Foreldremøte	Februar/mars
” Åpen ettermiddag” med Foreldrekaffe.	April
Foreldresamtaler	Mai
Sommeravslutning med foreldre, barn og personalet	Juni – se oversikten